

**Implementering af Ligestillingsdirektivet, 7. december 2006
j.nr. 2006 - 14**

Kapitel 1-19	Bemærkninger
<p style="text-align: center;">KAPITEL I</p> <p style="text-align: center;">GENERELLE BESTEMMELSER</p> <p style="text-align: center;"><u>Artikel 1</u> Formål</p> <p>Formålet med dette direktiv er at fastlægge en ramme for bekæmpelse af forskelsbehandling på grund af køn i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser med henblik på gennemførelse i medlemsstaterne af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder.</p>	<p>Ligestillingslovens § 1 har indhold svarende til artikel 1, dog skal lovens ord: seksuel chikane ændres til "chikane og sexchikane", fordi direktivet omhandler begge dele.</p> <p>§ 1. Lovens formål er at fremme ligestilling mellem kvinder og mænd, herunder lige integration, lige indflydelse og lige muligheder i alle samfundets funktioner med udgangspunkt i kvinders og mænds lige værd. Lovens formål er desuden at modvirke direkte og indirekte forskelsbehandling på grund af køn samt at modvirke seksuel chikane.</p>
<p style="text-align: center;"><u>Artikel 2</u> Definitioner</p> <p>I dette direktiv forstås ved:</p> <p>a) "direkte forskelsbehandling": Det forhold at en person på grund af køn behandles ringere end en anden bliver, er blevet eller ville blive behandlet i en tilsvarende situation</p> <p>b) "indirekte forskelsbehandling": En tilsyneladende neutral bestemmelse, betingelse eller praksis, der vil stille personer af det ene køn særlig ufordelagtigt i forhold til personer af det andet køn, medmindre den pågældende bestemmelse, betingelse eller praksis er objektivt begrundet i et legitimt mål, og midlerne til at opfylde dette mål er hensigtsmæssige og nødvendige</p>	<p>Implementeres i ligestillingsloven ved ny § 2 a,</p> <p>stk. 2, 1. pkt.: Der foreligger direkte forskelsbehandling, når en person på grund af køn behandles ringere end en anden bliver, er blevet eller ville blive behandlet i en tilsvarende situation.</p> <p>stk. 3. Der foreligger indirekte forskelsbehandling, når en bestemmelse, et kriterium eller en praksis, der tilsyneladende er neutral vil stille personer af det ene køn særlig ufordelagtigt i forhold til personer af det andet køn, med mindre den pågældende bestemmelse, betingelse eller praksis er objektivt begrundet i et</p>

<p>c) "chikane": En uønsket adfærd i relation til en persons køn med det formål eller den virkning at krænke en persons værdighed og skabe et truende, fjendtligt, nedværdigende, ydmygende eller ubehageligt klima</p> <p>d) "sexchikane": Enhver uønsket form for adfærd med seksuelle undertoner, verbal, ikke-verbal eller fysisk, med det formål eller den virkning at krænke en persons værdighed, navnlig ved at skabe et truende, fjendtligt, nedværdigende, ydmygende eller ubehageligt klima.</p>	<p>legitimt formål, og midlerne til at opfylde det er hensigtsmæssige og nødvendige.</p> <p>stk. 5. Der foreligger chikane, når der udvises uønsket adfærd i relation til en persons køn med det formål eller den virkning at krænke denne persons værdighed og skabe et truende, fjendtligt, nedværdigende, ydmygende eller ubehageligt klima</p> <p>stk. 6. Der foreligger sexchikane, når der udvises enhver form for uønsket verbal, ikke-verbal eller fysisk adfærd med seksuelle undertoner i relation til en persons køn med det formål eller den virkning at krænke denne persons værdighed, navnlig ved at skabe et truende, fjendtligt, nedværdigende, ydmygende eller ubehageligt klima.</p>
<p style="text-align: center;"><u>Artikel 3</u> Anvendelsesområde</p> <p>1. Inden for rammerne af de beføjelser, traktaten tillægger Fællesskabet, finder dette direktiv anvendelse på alle personer, som leverer varer og tjenesteydelser, der er tilgængelige for offentligheden, både inden for den offentlige og den private sektor, herunder offentlige organer, og som tilbydes uden for privat- og familielivet, samt transaktioner i den forbindelse.</p> <p>2. Dette direktiv berører ikke enkeltpersoners frie valg af aftalepartner, for så vidt enkeltpersoners valg af aftalepartner ikke er baseret på dennes køn.</p> <p>3. Direktivet finder hverken anvendelse på medieindhold, reklame eller på uddannelse.</p> <p>4. Direktivet finder ikke anvendelse i forbindelse med beskæftigelse og erhverv. Direktivet finder ikke anvendelse i forbindelse med selvstændig</p>	<p>Implementeres ved en ny § 2: Myndigheder, organisationer og alle personer, som leverer varer og tjenesteydelser, der er tilgængelige for offentligheden både inden for den offentlige og private sektor, herunder offentlige organer, og som tilbydes uden for privatlivet, samt transaktioner i den forbindelse, skal behandle kvinder og mænd lige.</p> <p>Behøver ikke lovgivning – indføres evt. i bemærkningerne</p> <p>Behøver ikke lovgivning – indføres evt. i de almindelige bemærkninger</p> <p>Dette fremgår af ligestillingslovens gældende § 2, stk. 4. Bliver til ny § 2 a, stk. 8: Lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til</p>

<p>erhvervsvirksomhed, for så vidt denne er omfattet af andre EF-retsakter.</p>	<p>beskæftigelse m.v., lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel, lov om lige løn til mænd og kvinder og lov om ligebehandling af mænd og kvinder inden for de erhvervstilknyttede sikringsordninger anvendes på de områder, der er omfattet af disse love.</p>
<p style="text-align: center;"><u>Artikel 4</u> Princippet om ligebehandling</p> <p>1. Når der i dette direktiv henvises til princippet om ligebehandling af mænd og kvinder, betyder det, at</p> <p>a) der ikke må finde nogen direkte forskelsbehandling sted på grund af køn, herunder ringere behandling af kvinder på grund af graviditet og moderskab</p> <p>b) der ikke må finde nogen indirekte forskelsbehandling sted på grund af køn.</p> <p>2. Dette direktiv berører ikke gunstigere bestemmelser om beskyttelse af kvinder i forbindelse med graviditet og moderskab.</p> <p>3. Chikane og sexchikane som defineret i dette direktiv betragtes som forskelsbehandling på grund af køn og er derfor forbudt. En persons afvisning eller accept af en sådan adfærd må ikke anvendes som grundlag for en beslutning, der vedrører den pågældende.</p> <p>4. Instrukser om direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af køn betragtes som forskelsbehandling i henhold til dette direktiv.</p>	<p>Implementeres ved ny § 2 a, stk. 1: Ingen må udsætte en anden person for direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af køn.</p> <p>og § 2 a, stk. 2, 2. pkt.: Direkte forskelsbehandling på grund af køn foreligger herunder ved ringere behandling af kvinder på grund af graviditet og moderskab.</p> <p>Implementeres ved ny § 3 a, stk. 2: Lovens bestemmelser er ikke til hinder for indførelse eller opretholdelse af gunstigere bestemmelser om beskyttelse af kvinder i forbindelse med graviditet og moderskab.</p> <p>Implementeres ved ny § 2 a, stk. 4: Chikane som defineret i stk. 5 og sexchikane som defineret i stk. 6 betragtes som forskelsbehandling på grund af køn og er derfor forbudt. En persons afvisning af eller accept af en sådan adfærd må ikke anvendes som grundlag for en beslutning, der vedrører den pågældende.</p> <p>Implementeres ved ny § 2 a, stk. 7: En instruktion om at forskelsbehandle en person på grund</p>

<p>5. Dette direktiv udelukker ikke forskelsbehandling, hvis leveringen af varer og tjenesteydelser udelukkende eller først og fremmest til personer af det ene køn er begrundet i et legitimt mål, og midlerne til at opfylde dette mål er hensigtsmæssige og nødvendige.</p>	<p>af køn betragtes som forskelsbehandling.</p> <p>Implementeres ved ny § 3 a, stk. 1: Uanset §§ 2 og 2 a er denne lov ikke til hinder for forskelsbehandling, hvis leveringen af varer og tjenesteydelser udelukkende eller først og fremmest til personer af det ene køn er begrundet i et legitimt mål, og midlerne til at opfylde dette mål er hensigtsmæssige og nødvendige.</p>
<p style="text-align: center;"><u>Artikel 5</u> Aktuarmæssige faktorer</p> <p>1. Medlemsstaterne skal sikre, at anvendelse af køn som en faktor ved beregning af præmier og ydelser i forbindelse med forsikring og lignende finansielle ydelser i alle nye kontrakter, der senest er indgået efter den 21. december 2007, ikke fører til forskelle i enkeltpersoners præmier og ydelser.</p> <p>2. Uanset stk. 1 kan medlemsstaterne inden den 21. december 2007 beslutte at tillade forholdsmæssigt afpassede forskelle i enkeltpersoners præmier og ydelser, hvis anvendelsen af køn er en afgørende faktor ved risikovurderingen, der er baseret på relevante og nøjagtige aktuarmæssige og statistiske data. De pågældende medlemsstater underretter Kommissionen og sikrer, at de nøjagtige data, der er relevante for anvendelse af køn som en afgørende aktuarmæssig faktor, indsamles, offentliggøres og ajourføres regelmæssigt. Disse medlemsstater tager deres beslutning op til revision fem år efter den ...* på baggrund af den rapport fra Kommissionen, der er nævnt i artikel 16, og forelægger Kommissionen resultatet af denne fornyede gennemgang.</p> <p>3. Under alle omstændigheder må omkostninger i forbindelse med graviditet og moderskab ikke føre til forskelle i enkeltpersoners præmier og ydelser.</p> <p>Medlemsstaterne kan udskyde gennemførelsen af de foranstaltninger, der er nødvendige for at efterkomme denne</p>	<p>Implementeres af økonomi- og erhvervsministeren. Implementeringen skal være sket inden den 21. december 2009.</p>

<p>bestemmelse til senest to år efter den 21. december 2007. I så fald underretter de berørte medlemsstater straks Kommissionen herom.</p>	
<p style="text-align: center;"><u>Artikel 6</u> Positiv særbehandling</p> <p>For at sikre fuld ligestilling mellem mænd og kvinder i praksis, må princippet om ligebehandling ikke afholde nogen medlemsstat fra at opretholde eller vedtage særlige foranstaltninger for at forebygge eller kompensere for ulemper på grund af køn.</p>	<p>Er allerede implementeret i den gældende lovs § 3: Ressortministeren kan uanset bestemmelsen i § 2 på eget område tillade foranstaltninger til fremme af ligestilling, der har til formål at forebygge eller opveje forskelsbehandling på grund af køn.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Ministeren for ligestilling kan fastsætte regler for, i hvilke tilfælde der kan iværksættes foranstaltninger til fremme af ligestilling uden tilladelse efter stk. 1.</p> <p><i>Stk. 3.</i> § 13 i lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse og barselorlov m.v. finder anvendelse på områder, der er omfattet af denne lov.</p>
<p style="text-align: center;"><u>Artikel 7</u> Mindstekrav</p> <p>1. Medlemsstaterne kan indføre eller opretholde bestemmelser, som er gunstigere for beskyttelsen af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder end bestemmelserne i dette direktiv.</p> <p>2. Gennemførelsen af dette direktiv berettiger under ingen omstændigheder til at forringe det i medlemsstaterne eksisterende niveau for beskyttelse mod forskelsbehandling på de områder, der er omfattet af dette direktiv.</p>	<p>Behøver ikke implementeres ved lov</p> <p>Behøver ikke implementeres ved lov</p>

<p style="text-align: center;">KAPITEL II</p> <p style="text-align: center;">RETSMIDLER OG HÅNDHÆVELSE</p> <p style="text-align: center;"><u>Artikel 8</u> Klageadgang</p> <p>1. Medlemsstaterne sikrer, at enhver, der mener sig krænket, fordi princippet om ligebehandling tilsidesættes i forhold til den pågældende, kan indgive klage til retslige og/eller administrative instanser, herunder, hvor de finder det hensigtsmæssigt, til forligsinstanser, med henblik på håndhævelse af forpligtelserne i henhold til dette direktiv, også selv om det forhold, hvori forskelsbehandlingen angiveligt har fundet sted, er ophørt.</p> <p>2. Medlemsstaterne indfører i deres nationale retsorden de nødvendige bestemmelser for at sikre en reel og effektiv erstatning eller godtgørelse efter medlemsstatens afgørelse for tab og skader, der er påført en person som følge af forskelsbehandling som defineret i dette direktiv, således at det har en præventiv virkning og står i et rimeligt forhold til det tab, den pågældende har lidt. Forudgående fastsættelse af et maksimum må ikke begrænse en sådan erstatning eller godtgørelse.</p> <p>3. Medlemsstaterne sikrer, at foreninger, organisationer og andre juridiske personer, der efter kriterierne i deres nationale ret har en legitim interesse i at sikre, at dette direktivs bestemmelser overholdes, er berettigede til - enten på vegne af eller til støtte for klageren med dennes godkendelse - at indtræde som part i klagen til retslige og/eller administrative instanser med henblik på håndhævelse af forpligtelserne i dette direktiv.</p> <p>4. Stk. 1 og 3 berører ikke nationale regler om tidsfrister for anlæggelse af sager vedrørende princippet om ligebehandling.</p>	<p>Er allerede gældende ret, da fagforeninger, domstole og Ligestillingsnævnet varetager området</p> <p>Er allerede implementeret ved den gældende § 2, stk. 1, 2. pkt., der videreføres som ny § 17: Personer, hvis rettigheder efter §§ 2, 2 a og 16 krænkes, kan tilkendes en godtgørelse.</p> <p>Er gældende dansk ret</p>
<p style="text-align: center;"><u>Artikel 9</u> Bevisbyrde</p> <p>1. Medlemsstaterne træffer i overensstemmelse med deres nationale retssystemer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at det påhviler den indklagede at bevise, at princippet om ligebehandling ikke er blevet tilsidesat, hvis personer, der mener sig krænket, fordi princippet om ligebehandling tilsidesættes i forhold til de</p>	<p>Er allerede implementeret ved den gældende § 2 a, stk. 1, der videreføres som § 15: Hvis en person, der anser sig for krænket, jf. §§ 2 og 2 a, påviser faktiske omstændigheder, som giver</p>

<p>pågældende, over for en domstol eller en anden kompetent myndighed fremfører faktiske omstændigheder, som giver anledning til at formode, at der er udøvet direkte eller indirekte forskelsbehandling.</p> <p>2. Stk. 1 er ikke til hinder for, at medlemsstaterne indfører regler for bevisførelse, som er gunstigere for klageren.</p> <p>3. Stk. 1 finder ikke anvendelse i straffesager.</p> <p>4. Stk. 1, 2 og 3 finder også anvendelse på sager som omhandlet i artikel 8, stk. 3.</p> <p>5. Medlemsstaterne behøver ikke at anvende stk. 1 på sager, hvor det er domstolen eller en anden kompetent myndighed, der skal undersøge sagens faktiske omstændigheder.</p>	<p>anledning til at formode, at der er udøvet direkte eller indirekte forskelsbehandling, påhviler det modparten at bevise, at ligebehandlingsprincippet ikke er blevet krænket.</p> <p>Behøver ikke implementeres</p> <p>„</p>
<p style="text-align: center;"><u>Artikel 10</u> Viktimisering</p> <p>Medlemsstaterne indfører i deres retsorden de nødvendige foranstaltninger til at beskytte enkeltpersoner mod ugunstig behandling eller ugunstige følger som reaktion på en klage eller enhver form for retsforfølgning med det formål at sikre, at princippet om ligebehandling iagttages.</p>	<p>Implementeres ved ny § 16: Ingen må udsættes for ugunstig behandling eller ugunstige følger som reaktion på en klage eller nogen form for retsforfølgning, der iværksættes med det formål at sikre, at princippet om ligebehandling iagttages.</p>
<p style="text-align: center;"><u>Artikel 11</u> Dialog med relevante interessenter</p> <p>Med henblik på at fremme princippet om ligebehandling tilskynder medlemsstaterne til en dialog med relevante interessenter, som i overensstemmelse med national lovgivning og praksis har en legitim interesse i at bidrage til bekæmpelsen af forskelsbehandling på grund af køn i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser.</p>	<p>Behøver ikke at implementeres ved lov – der er i øvrigt dansk tradition for dialog</p>
<p style="text-align: center;">KAPITEL III</p> <p style="text-align: center;">ORGANER TIL FREMME AF LIGEBEHANDLING</p> <p style="text-align: center;"><u>Artikel 12</u></p> <p>1. Medlemsstaterne udpeger et eller flere organer</p>	<p>Behøver ikke implementeres</p>

<p>til fremme, evaluering og overvågning af samt til støtte for ligebehandling af kvinder og mænd uden forskelsbehandling på grund af køn. Sådanne organer kan indgå som en del af institutioner, der på nationalt plan har til opgave at forsvare menneskerettighederne eller beskytte enkeltpersoners rettigheder eller gennemføre princippet om ligebehandling.</p> <p>2. Medlemsstaterne sikrer, at de i stk. 1 omhandlede organer også har kompetence til at:</p> <p>a) give ofre for forskelsbehandling uvildig bistand til at få behandlet deres klager over forskelsbehandling under hensyntagen til ofrenes, foreningernes, organisationernes og andre juridiske personers rettigheder, jf. artikel 8, stk. 3</p> <p>b) foretage uvildige undersøgelser af forskelsbehandling</p> <p>c) offentliggøre uvildige rapporter og fremsætte henstillinger om ethvert spørgsmål vedrørende forskelsbehandling.</p>	<p>yderligere. Danmark har de nødvendige organer: Ligestillingsnævnet, domstolene, Ligestillingsafdelingen og de øvrige ministerier, Institut for Menneskerettigheder, universiteter, Socialforskningsinstituttet m.v.</p> <p>Ligestillingsnævnets sekretariat yder denne bistand</p> <p>Bl. a. Socialforskningsinstituttet og universiteter yder arbejde som nævnt under b) og c)</p>
<p style="text-align: center;">KAPITEL IV</p> <p style="text-align: center;">AFSLUTTENDE BESTEMMELSER</p> <p style="text-align: center;"><u>Artikel 13</u> Overholdelse af direktivet</p> <p>Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at princippet om ligebehandling overholdes i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser inden for rammerne af dette direktiv, og navnlig at:</p> <p>a) alle love og administrative bestemmelser, der strider mod princippet om ligebehandling, ophæves</p> <p>b) alle aftaleretlige bestemmelser, virksomheders interne reglementer og vedtægter for foreninger med eller uden lukrativt formål, der strider imod princippet om ligebehandling, erklæres eller kan erklæres ugyldige eller ændres.</p>	<p>Implementeres ved ny § 14, stk.1 og stk. 2: Bestemmelser, der strider mod §§ 2 og 2 a, og som indgår i individuelle eller kollektive kontrakter, virksomheders interne reglementer og vedtægter for foreninger fonde m.v., er ugyldige.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Lovens bestemmelser kan ikke fraviges ved aftale til ugunst for den, der udsættes for forskelsbehandling på grund af køn.</p>
<p style="text-align: center;"><u>Artikel 14</u> Sanktioner</p>	

<p>Medlemsstaterne fastsætter de sanktioner, der skal anvendes ved overtrædelse af de nationale bestemmelser, der er vedtaget i henhold til dette direktiv, og træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at sanktionerne bliver anvendt. De iværksatte sanktioner, der kan omfatte udbetaling af erstatning til ofret, skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen disse bestemmelser senest den 21. december 2007 og meddeler hurtigst muligt eventuelle efterfølgende ændringer.</p>	<p>Er implementeret ved § 2, stk. 1 om tilkendelse af godtgørelser – videreføres som § 17: Personer, hvis rettigheder efter §§ 2, 2 a og 16 krænkes, kan tilkendes en godtgørelse.</p>
<p style="text-align: center;"><u>Artikel 15</u> Formidling af information</p> <p>Medlemsstaterne påser, at de bestemmelser, der vedtages i medfør af dette direktiv, og de relevante bestemmelser, der allerede finder anvendelse, på hele deres område bringes til de berørte personers kendskab ved hjælp af alle egnede midler.</p>	<p>Behøver ikke at implementeres</p>
<p style="text-align: center;"><u>Artikel 16</u> Rapporter</p> <p>1. Medlemsstaterne meddeler senest den 21. december 2009 og herefter hvert femte år Kommissionen alle tilgængelige oplysninger om gennemførelsen af dette direktiv.</p> <p>Kommissionen udarbejder en sammenfattende rapport, som omfatter en revision af medlemsstaternes nuværende praksis vedrørende artikel 5 med hensyn til anvendelse af køn som en faktor ved beregningen af præmier og ydelser. Den forelægger rapporten for Europa-Parlamentet og Rådet senest den ...**.</p> <p>Kommissionen skal om nødvendigt vedlægge sin rapport forslag til ændring af direktivet.</p> <p>2. Kommissionens rapport skal tage hensyn til relevante interessenters synspunkter.</p>	<p>Behøver ikke at implementeres</p>
<p style="text-align: center;"><u>Artikel 17</u> Gennemførelse</p> <p>1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv inden den 21. december 2007. De meddeler straks Kommissionen teksten til disse bestemmelser.</p> <p>Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen</p>	<p>Implementeres ved ændringen af ligestillingsloven og af økonomi- og erhvervsministeren fsv. angår artikel 5 om ligebehandling i forsikringer.</p>

** Seks år efter dette direktivs ikrafttræden.

<p>ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.</p> <p>2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsfor skrifter, som de udsteder på de områder, der er omfattet af dette direktiv.</p>	
<p style="text-align: center;"><u>Artikel 18</u> Ikrafttræden</p> <p>Dette direktiv træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende</p>	
<p style="text-align: center;"><u>Artikel 19</u> Adressater</p> <p>Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.</p> <p>Udfærdiget i Bruxelles, den</p> <p>På Rådets vegne</p> <p>Formand</p>	